

YATIRIM KAPSAMINDA UYULMASI GEREKEN KOŞULLAR

Çağrı Dönemi: 1

Tedbir 302: Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme

Sektör 302-3: Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler

GENEL KRİTERLER	
1	“Mevcut-Yeni Yapı/Bina Listesi” eksiksiz ve doğru olarak doldurulmalıdır.
2	Makine-Ekipman Yerleşim Planı ile mimari proje uyumlu olmalıdır.
3	Mimari proje, Teknik Proje Hazırlama Rehberinde belirtilen kapasite sınırlarıyla uyumlu olmalıdır.
4	Mimari proje/Makine-Ekipman Yerleşim Planı, İş Planındaki ifadelerle uyumlu olmalıdır.
5	Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanlar, “Makine Ekipman Yerleşim Planı ve Listesi”nde eksiksiz ve doğru şekilde gösterilmelidir.
6	Destek talebinde bulunulan makine-ekipmanın kapasitesine karar verilirken dikkat edilen hususlar ve hesaplama kriterleri, yatırım ölçeğine uygun olmalıdır.

YENİLENEBİLİR ENERJİ İÇİN KRİTERLER	
1	Sadece şebekeye bağlı (on-grid) yenilenebilir enerji sistemlerine ilişkin harcama kalemleri uygun harcama olarak değerlendirilecektir.
2	Yeni kurulacak işletmelerde; Yenilenebilir enerji tesisi kurulu gücü, işletmenin elektrik projesinde yer alan yükleme cetvelinde yazan kurulu gücün %60'ını geçmemelidir. Daha yüksek oranlar destek kapsamında değerlendirilmeyecektir
3	<p>Mevcut işletmeler için;</p> <p>3 yıldan uzun süredir faaliyet gösteren ve gerçekleştirilecek proje ile kapasitesi %30 dan fazla değişmeyecek olan projelerde; yenilenebilir enerji tesisinin kurulu gücü, işletmenin son 3 yıllık elektrik tüketim verileri baz alınarak hesaplanan ortalama yıllık elektrik tüketiminin %120'sini geçmemelidir. (Kontroller için https://re.jrc.ec.europa.eu/pvg_tools/en/ web sitesi verileri baz alınacaktır.) (3 yıllık elektrik tüketim verileri baz alındığında yıllık tüketimleri arasında %30'dan az fark olan işletmeler)</p> <p>İşletmenin son 3 yıllık elektrik tüketim verileri baz alındığında yıllık tüketimleri arasında %30'dan fazla fark olan işletmelerde; yenilenebilir enerji tesisi kurulu gücü, işletmenin elektrik projesinde yer alan yükleme cetvelinde yazan kurulu gücün %60'ını geçmemelidir. Daha yüksek oranlar destek kapsamında değerlendirilmeyecektir.</p> <p>Gerçekleştirilecek proje ile kapasitesi %30'dan fazla değişecek olan veya 3 yıllık elektrik tüketimi bulunmayan işletmeler için; yenilenebilir enerji tesisi kurulu gücü, işletmenin elektrik projesinde yer alan yükleme cetvelinde yazan kurulu gücün %60'ını geçmemelidir. Daha yüksek oranlar destek kapsamında değerlendirilmeyecektir.</p>

4	Elektrik tesisat projesi işletmenin gerçek gücünü yansıtmalıdır. İşletme elektrik tesisat projesi yükleme cetveli, yenilenebilir enerji tesisinin kurulu gücünün belirlenmesinde ana kriterdir. Dolayısıyla tüketim tesisine ait yükleme cetvelinin detaylı bir şekilde incelenmesi gerekmektedir. Yükleme cetveli incelenirken, Teknik Proje Tablo 2'de yer almayan, sektörde ve/veya yatırım yapılan bölgede kullanımı olmayan veya işletme ölçeğine göre kapasitesi fazla olan makine-ekipmanların yükleme cetvelinde yer almamasına, makine-ekipmanların güçlerinin suni olarak arttırılmadığına dikkat edilmelidir.
5	Teknik projede yer alan panellerin toplam gücünden (kWp), eviriciden (invertör) çıkışla (kWe) gerçekleşecek kaybın, oran olarak makul olmasına dikkat edilmelidir. Panellerin toplam gücü (kWp) değeri bağlantı anlaşmasında belirtilen kWe değerinin maksimum %20 fazlası kadar olabilir. Daha yüksek güç değerleri destek kapsamında değerlendirilmeyecektir. Örneğin bağlantı anlaşmasında 100 kWe gücü olan bir işletme, maksimum 120 kWp toplam panel gücü için destek talep edebilir.
6	Kurulacak yenilenebilir enerji sistemi işletme ile aynı parselde olmalıdır.
7	Arazi kurulumları için tesisin güvenliğinin çit, güvenlik işaretlemeleri vb. imalatlarla sağlanmış olması gerekmektedir.
8	Yenilenebilir enerji tesisine ait Teknik Proje Tablo 1, tek hat şeması ve bağlantı anlaşmasında yazan kurulu güç (kWe) değerleri uyumlu olmalıdır.
9	Cephe kurulumu içeren projelerde elektrik mühendisi tarafından hazırlanmış bir verimlilik hesabının sunulması ve gerekli güvenlik önlemlerinin alınması gerekmektedir.
Tüketim Tesisi Kurulu Gücü: Elektrik projesine ait yükleme cetvelinde yer alan makine ekipmanların güç değerlerinin toplamını ifade eder.	

İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER	
A	Gıda Ürünleri İşleme ve/veya Paketlemeye Özel Kriterler
1	Mimari projede belirtilen tüm mahallerin kullanım amacı yatırımın konusu ile uyumlu olmalıdır (Uygun harcamalarda yapım işi söz konusu ise)
2	İşletmenin çevresindeki zemin uygun malzemeyle kaplanmış olmalıdır (asfalt, beton vs.)
3	Üretim alanına giriş kısmında/kısımlarında uygun hijyen alanı oluşturulmuş olmalıdır.
4	Tuvalet girişi üretim alanından ayrılmış olmalıdır.
5	Proje çalışanlar için soyunma odası içermelidir.
6	Proje temiz ve atık su sistemleri içermelidir.
7	Zemin dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemedен imal edilmiş olmalıdır.
8	Zeminde uygun drenaj sistemi olmalıdır.
9	Duvarlar dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemedен imal edilmiş olmalıdır.
10	Tavan (tavan yoksa, çatının iç yüzeyi) kir birikmesini engelleyecek, yoğuşmayı azaltacak, istenmeyen küf oluşumunu ve aşağı partikül düşmesini engelleyecek biçimde imal edilmiş olmalıdır.

11	Kapı ve pencereler uygun malzemeden (pürüzsüz, emici olmayan özellikte, dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenebilir) imal edilmiş olmalıdır.
12	İşletmenin giriş kapısı doğrudan üretim alanına açılmamalıdır.
13	Tüm üretim alanları; kirli havayı tahliye eden, temiz hava veren özellikte havalandırma tesisatı içermelidir.
14	Üretim sırasında ürünün hava ile teması söz konusu ise klima/iklimlendirme tesisatı bulunmalıdır.

İNŞAAT ALAN BÜYÜKLÜĞÜ

Tüm alt sektörlerde, yeni kurulum içeren projeler için; uygun harcamalarda yer alsın ya da almasın, ham madde/ürün depolama ve ambalajlama/paketleme alanları dâhil olmak üzere, üretim ve idari alanların toplam büyüklüğü **brüt 1000 m²'yi geçmeyecek** şekilde planlanmalıdır. Kuruma sunulacak inşaat ruhsatı belgesinde 1000 m²'den fazla yapı alanı yer alması durumunda proje reddedilecektir.

Tüm alt sektörlerde, mevcut işletmeler için; yapım işi içermeyen, sadece makine ekipman alımı içeren projeler için de **1000 m² sınırı bulunmaktadır. Yerinde kontrollerde ve Yapı Kullanma İzin Belgesinde (İskân)**, brüt olarak 1000m²'yi aşan -ham madde/ürün depolama ve ambalajlama/paketleme alanları dâhil olmak üzere- üretim ve idari alan büyüklüğü tespit edilmesi durumunda proje reddedilecektir.

* Mısır kurutma kapsamındaki projelerin kurutma işlemlerinin silolarda gerçekleştirilmesi nedeniyle toplam kapasitenin maksimum 70.000 ton/yıl (yaş mısır) olması gerekmektedir.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR	
A	Üretimde Bulunması Teknik Olarak Zorunlu Makine-Ekipman Listesi
Süt İşleme Tesislerinde Gerekli Görülen Makine-Ekipmanlar	
a	Süt Alımı, Depolama ve Ön İşlemler
1	Transfer Pompası (Süt transferinin olduğu her aşamada zorunludur)
2	Süt Kabul Tankı
3	Pastörizatör
b	Yoğurt
1	Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2	Homojenizatör (Kaymaksız yoğurt için zorunludur)
3	Evaporatör
4	Dolum makinesi/Tabancası (Set tipi yoğurt için zorunludur)
c	Ayran
1	Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2	Homojenizatör
3	Proses Tankı

4	Paketleme/Ambalajlama Makinesi veya Dolum Makinesi
d	Beyaz Peynir
1	Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2	Proses Teknesi
3	Proses Tankı (Salamura Tankı/Pastörize amaçlı)
4	Paketleme/Ambalajlama Makinesi (Teneke Kapama Makinesi, Kapak Kapama Makinesi vb.)
e	Kaşar Peyniri
1	Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2	Proses Tankı
3	Kaşar Kuru veya Sulu Haşlama Makinesi/Form/Gramajlama makinesi
4	Ürün Taşıma Arabası/Ürün Rafı
5	Paketleme/Ambalajlama Makinesi
f	Tereyağı
1	Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2	Pastörizatör (Krema Pastörizatörü)
3	Yayık
4	Form/Gramajlama Makinesi (Geleneksel yöntem tereyağı üretimi için)
g	Pastörize Süt
1	Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2	Homojenizatör
3	Paketleme/Ambalajlama Makinesi veya Dolum Makinesi
h	UHT Süt
1	Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2	Homojenizatör
3	UHT Süt Sterilizatörü
4	Aseptik Tank
5	Paketleme Makinesi veya Dolum Makinesi (UHT Dolum ve Paketleme Makinesi)
i	Lor
1	Lor Presi
j	Dondurma
1	Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler (Sütü kendi işleyen işletmeler için)
2	Proses Tankı (Karıştırma Tankı)
3	Homojenizatör
4	Dondurucu (Dondurma Dondurucu)

5	Paketleme/Ambalajlama Makinesi (Stick, külah ve kâse dondurma üretiminde gereklidir)
Kırmızı Et İşleme Tesislerinde Gerekli Görülen Makine-Ekipmanlar	
a	Sucuk Üretimi
1	Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
2	Kıyma Makinesi
3	Dolum Makinesi
4	Fırın (Pişirme, kurutma, fümeleme için)/(Doğal olgunlaştırma yapılmayan tesislerde)
5	Fermantasyon Ünitesi
6	Askı Arabası
7	Metal Dedektörü
b	Sosis Üretimi
1	Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
2	Kıyma Makinesi
3	Dolum Makinesi
4	Fırın (Pişirme, kurutma, fümeleme için)
5	Askı Arabası
6	Haşlama Makinesi
7	Sosis Soyma Makinesi (Soyulmuş sosis üreten tesisler için)
8	Paketleme/Ambalajlama Makinesi
9	Metal Dedektörü
c	Salam Üretimi
1	Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
2	Kıyma Makinesi
3	Dolum Makinesi
4	Fırın (Pişirme, kurutma, fümeleme için)
5	Askı Arabası
6	Haşlama Makinesi
7	Paketleme/Ambalajlama Makinesi
8	Metal Dedektörü
d	Kavurma Üretimi
1	Kavurma Kazanı
2	Paketleme/Ambalajlama Makinesi
3	Metal Dedektörü
e	Pastırma Üretimi
1	Pres Makinesi (Pastırma Presi)

2	Askı Arabası
3	Metal Dedektörü
f	Döner Üretimi
1	Kıyma Makinesi
2	Et Yaprak Açma Makinesi
3	Metal Dedektörü
g	Dana Jambon Üretimi
1	Karıştırma Makinesi veya Mikser
2	Dolum Makinesi
3	Fırın
4	Masaqlama Makinesi
5	Paketleme/Ambalajlama Makinesi
6	Metal Dedektörü
h	Endüstriyel Köfte Üretimi
1	Kıyma Makinesi
2	Karıştırma Makinesi veya Mikser
3	Fırın
4	Paketleme/Ambalajlama Makinesi
5	Metal Dedektörü
Beyaz Et İşleme Tesislerinde Gerekli Görülen Makine-Ekipmanlar	
a	Sosis Üretimi
1	Kıyma Makinesi
2	Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
3	Dolum Makinesi
4	Fırın
5	Sosis Soyma Makinesi (Soyulmuş sosis üreten tesisler için)
6	Askı Arabası
7	Haşlama Makinesi
8	Paketleme/Ambalajlama Makinesi
9	Metal Dedektörü
b	Fermente Sucuk Üretimi
1	Kıyma Makinesi
2	Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
3	Dolum Makinesi
4	Fırın
5	Fermantasyon Ünitesi

6	Askı Arabası
7	Metal Dedektörü
c	Salam Üretimi
1	Kıyma Makinesi
2	Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
3	Dolum Makinesi
4	Fırın
5	Askı Arabası
6	Haşlama Makinesi
7	Paketleme/Ambalajlama Makinesi
8	Metal Dedektörü
Yenilenebilir Enerji Sistemleri için Gerekli Görülen Makine-Ekipmanlar	
1	İzleme Sistemleri

NOT:

** Zanaatkârlık ve Katma Değerli Ürünlerin üretiminde zorunlu herhangi bir makine bulunmamaktadır (Süt işleme ve et işleme yatırımları haricinde). Ancak teknik proje analizi kapsamında Uygun Harcamalar Listesinde yer alan makine-ekipmanın, proje amacı ve sürdürülebilirliği açısından gerekli olduğuna karar verilirse; bu makine-ekipmanın başvuru sahibi tarafından alınmasına yönelik taahhüt alınabilir.

- Bu listede yer alan zorunlu makine ekipmanların teknik projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir. Gelen bilgi çerçevesinde zorunluluğu ortadan kaldıracak bir açıklama yapılmamış ise bu makine ekipmanların alımı zorunlu tutulur.

- Bu listede yer alan inşaat işleri kriterlerinin projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir ve gelen bilgi, açıklama değerlendirilir.